

7. Nyanländas etablering i idrottsrörelsen

Jonas Arnoldsson, Lillemor Lindell, Peter Mattsson & Jenny Svender, Riksidrottsförbundet

Flyktingkrisen 2015 innebar stora utmaningar för idrottsrörelsen. I det här kapitlet redogörs för svensk idrotts arbete med att möta och aktivera nyanlända och asylsökande. Hur gick satsningen till – och fick den avsedd effekt?

Allas rätt att vara med. Det är en av fyra hörnstenar i den värdegrund som beskrivs i Riksidrottsförbundets stadgar. Här tydliggörs att alla som vill, oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska och psykiska förutsättningar, får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.

Jämlikhet är också en av ledstjärnorna i svensk idrottspolitik. Statsbidraget ska enligt regeringens förordning om statsbidrag till idrottsverksamhet stödja ”**verksamhet som [...] gör det möjligt för alla människor att utöva idrott och motion [---] [och som] främjar integration**”.¹⁵⁸

Jämlikhet är samtidigt ett mångfacetterat begrepp och ett ideal som kan vara svårt att leva upp till. I Centrum för idrottsforskningens uppföljning av statens stöd till idrotten 2016 konstateras att:

”[...] människors tillgång och förutsättningar till idrott och fysisk aktivitet alltjämt [är] ojämnt fördelade i samhället. Som exempel ökar andelen föreningsidrottare i takt med utbildningsgrad, hushållsekonomi och position på arbetsmarknaden. Dessutom visar statistiken att flickor med invandrarbakgrund är förhållandevis svagt representerade.”¹⁵⁹

Det här kapitlet kommer primärt att fokusera på jämlikhetsaspekter utifrån etnicitet och utländsk bakgrund. Syftet är att beskriva två processer som knyter an

¹⁵⁸ Förordning (1999:1177) om statsbidrag till idrottsverksamhet.

¹⁵⁹ Centrum för idrottsforskning (2017). *Statens stöd till idrotten – uppföljning 2016*, s. 12.

till jämlikhet inom idrotten, vilka båda formellt såg dagens ljus i maj 2015. För det första antog RF-stämman i Helsingborg ett antal mål för idrottsrörelsen med slutdatum 2025. Kring målen formulerades så småningom **Strategi 2025** och de så kallade utvecklingsresor som idrottsrörelsen nu arbetar med för att nå målen. För det andra tog riksdagen i maj 2015 beslut om att fördela särskilda medel till idrottsrörelsen för arbete med nyanländas etablering.

I denna text beskrivs först inkluderingsresan i korthet – vart vill idrottsrörelsen och vad avses egentligen med begreppet **inkludering**? Därefter beskriver vi den särskilda satsningen på idrott för nyanlända och asylsökande: Hur har idrottsrörelsen fördelat, styrt och använt de tilldelade medlen? Hur har idrottsrörelsen följt upp satsningen, vilka resultat har uppnåtts så här långt och vilka utmaningar kvarstår? Slutligen diskuterar vi för- och nackdelar med de styrningsprinciper som applicerats i satsningen och hur denna knyter an till den kontext Riksidrottsförbundet verkar i.

Resan mot en inkluderande idrottsrörelse

Riksidrottsförbundets stämma 2015 beslutade att idrottsrörelsen skulle initiera ett strategiskt arbete med sikte på år 2025.¹⁶⁰ Fyra fokusområden identifierades:

- Livslångt idrottande.
- Idrottens värdegrund är vår styrka.
- Idrott i förening.
- Idrotten gör Sverige starkare.

Vid påföljande stämma, 2017, antogs en strategisk plan för detta arbete för de närmaste fyra åren (2018–2021).¹⁶¹ Planen innehåller fem så kallade utvecklingsresor. I en av dessa, **Inkluderande idrott för alla**, finns en uttalad ambition att alla ska känna sig välkomna. Där nämns också de sju diskrimineringsgrunderna, och att idrotten behöver sänka olika trösklar (till exempel kostnader och tillgång till

---

¹⁶⁰ Riksidrottsförbundet (2015). *RS förslag: Strategi för svensk idrotts framtid*.

¹⁶¹ Riksidrottsförbundet (2017). *RS förslag: Strategisk plan 2018–2021*.

anläggningar) för att fler ska kunna vara med. Målet med denna utvecklingsresa är att medlemmarna i idrottsrörelsen ska spegla befolkningen i Sverige 2025.¹⁶²

Den strategiska planen pekar på en riktningförändring, från att idrotten tidigare gjort försök att närma sig de som hittills inte inkluderats, till att ställa sig frågan varför dessa grupper väljer att inte delta. Kanske verksamheten bör förändras för att passa fler människor, eller grupper av människor? Förhållnings- och angreppssättet är relevant också när det gäller personer och grupper med utländsk bakgrund. **De kommande fyra åren ska Riksidrottsförbundet bland annat ”leda och stödja arbetet med att inkludera nyanlända i föreningar”. Parallellt ska SISU Idrottsutbildarna ”bilda och utbilda förbund och föreningar i arbete med inkludering av nyanlända”.**¹⁶³

Att bli bättre på att nå underrepresenterade grupper var dock ingen ny ambition hos idrottsrörelsen. Mellan 2013 och 2015 genomfördes ett Idrottslyftsfinansierat **projekt i två distriktsidrottsförbund (hädanefter ”distrikt”), Småland och Västerbotten, i syfte att ”pröva metoder och ta tillvara erfarenheter; för att bättre rusta idrotten att vara en resurs i integrationsarbetets tidiga fas”.**¹⁶⁴ Projektet var i linje med den statliga satsningen ***Idrottslyftets ambitioner att ”öppna dörrarna för fler”.*** **Tio mindre kommuner omfattades av verksamheten, som gick ut på att ”skapa en arbetsmodell för idrottsföreningar att jobba med tidig integrering och därmed etnisk mångfald inom idrotten”,**¹⁶⁵ och som huvudsakligen riktades till ensamkommande barn.

Mot denna bakgrund tydliggörs att både inkluderingsresan och den särskilda satsningen på idrott för nyanlända och asylsökande initierades oberoende av varandra, men knöts samman i den strategiska planen.

---

¹⁶² Ibid., s. 12.

¹⁶³ Ibid.

¹⁶⁴ Fagerström, M. m.fl. (2015). *Slutrapport: Projekt Etnisk mångfald inom idrotten*, s. 3. Intern RF-rapport.

¹⁶⁵ Ibid., s. 5.

Satsningen på idrott för nyanlända och asylsökande

Bakgrund

Med utgångspunkt i Idrottslyftsprojektet i Småland och Västerbotten 2013–2015 argumenterade Riksidrottsförbundet för att idrottsrörelsen med fördel kunde utöka arbetet med målgruppen nyanlända. I Vårändringsbudgeten 2015 föreslog så regeringen att anslaget till idrottsrörelsen skulle höjas med 32 miljoner kronor 2015 och med ytterligare 64 miljoner per år 2016–2018, med följande motivering:

”Det är av vikt att nyanlända flickor och pojkar, kvinnor och män som fått uppehållstillstånd i Sverige ges goda förutsättningar att bli delaktiga i det svenska samhället och ett engagemang i idrottsverksamhet kan underlätta detta. Regeringen bedömer att ytterligare medel behöver tillföras för att idrottsrörelsen ska klara av att möta dessa behov. Satsningen ger idrottsrörelsen förutsättningar att utveckla sin verksamhet samt rekrytera nya aktiva och ledare. Därtill ges idrottsrörelsen, genom distriktsidrottsförbund och idrottsföreningar, möjlighet att erbjuda aktiviteter och grundläggande introduktion till föreningslivet för nyanlända som fått uppehållstillstånd i Sverige. Regeringen bedömer att insatserna behöver påbörjas snarast och i hela landet.”¹⁶⁶

Under 2014 och 2015 ökade antalet asylsökande i Sverige kraftigt jämfört med åren innan, och i en extra ändringsbudget för 2015 ökade regeringen anslaget till idrottsrörelsen med ytterligare 20 miljoner kronor.¹⁶⁷ Värt att notera är att målgruppen för insatserna nu kom att omfatta även asylsökande. Även 2016 tillfördes 20 extra miljoner. Totalt under 2015–2018 tilldelades alltså Riksidrottsförbundet 264 miljoner kronor för arbetet med den satsning som kommit att kallas *Idrott för nyanlända och asylsökande*.

Styrning och fördelning av medel

Riksidrottsstyrelsen konstaterade initialt att satsningens syfte låg väl i linje med idrottens egna mål, och har löpande tagit ställning i frågor om fördelning och styrning. Utvärderingen av projektet *Etnisk mångfald inom idrotten* blev något av en förstudie till satsningen. I projektet genomförde ett antal idrottsföreningar över

¹⁶⁶ Prop. 2014/15:99. *Vårändringsbudget för 2015*, s. 123–124.

¹⁶⁷ Prop. 2015/16:47. *Extra ändringsbudget för 2015*, s. 17.

300 träningar eller prova på-aktiviteter för nyanlända och asylsökande. En betydande andel av deltagarna tog sedan klivet in i idrottsföreningarnas ordinarie verksamhet. *Etnisk mångfald inom idrotten* innehöll även en omfattande utbildningsverksamhet, bland annat i syfte att förmå deltagande föreningar att ta ett helhetsgrepp om mångfaldsfrågan. Det senare bedömdes inte ha lyckats fullt ut och i projektets slutrapport rekommenderas ett ökat fokus på föreningsutvecklingsarbete.¹⁶⁸ Rapportförfattarna påtalar vidare vikten av god samverkan mellan distrikten och kommunerna för att nå framgång i arbetet med målgruppen. Samtidigt kan startsträckan för samverkan vara lång, eftersom den behöver ske med andra kommunala förvaltningar än de distrikten vanligen har kontakter med.¹⁶⁹

Riksidrottsstyrelsen beslutade att fördela merparten av medlen för 2015 till Riksidrottsförbundets (vid tidpunkten) 21 distrikt. Styrelsen bedömde att distrikten med sin verksamhet och etablerade kontakter i landets alla kommuner, tillika **idrottsföreningar från samtliga specialidrottsförbund, är ”den resurs som har den bästa lokala kännedomen om idrottsrörelsens utmaningar och möjligheter i kommunerna”**.¹⁷⁰ I distrikten anställdes projektledare, så kallade koordinatörer. Den rollen har sedan dess fungerat som navet i distriktens arbete. Koordinatorerna har en samordnande funktion och utgör själva länken mellan idrottsföreningarna och kommunala och andra aktörer. I Riksidrottsstyrelsens principer för hur medlen ska användas **står därutöver bland annat att ”idrottsverksamheten ska genomföras av idrottsföreningar i närområdet”, att ”verksamheten ska planeras och genomföras tillsammans med målgruppen och med föreningar” samt att ambitionen ska vara att hitta långsiktigt hållbara arbetssätt**. Idrottsföreningar kommer att behöva ekonomiskt stöd för både verksamhets- och föreningsutvecklingsarbete, menade Riksidrottsstyrelsen.

Även 2016–2018 kom merparten av medlen att fördelas till distrikten. Av de totalt 264 miljonerna som regeringen tilldelade Riksidrottsförbundet 2015–2018 fördelades sammanlagt 221 miljoner (84 procent) till distrikten. Alla distrikt har tilldelats medel för att anställa koordinatörer. Resterande medel har fördelats dels utifrån nyckeltal avseende målgruppens geografiska spridning, antal kommuner

---

¹⁶⁸ Fagerström, M. m.fl. (2015).

¹⁶⁹ Ibid.

¹⁷⁰ Riksidrottsförbundet (2015). Styrelseprotokoll 2015-05-28. Bilaga till utlåtande 210, s. 3.

och idrottsföreningar i distriktet, dels utifrån bedömningar av distriktets prestationer respektive planer för fortsatt arbete.

Under satsningen har medel också avsatts för specialidrottsförbundets arbete. År 2015 fördelades två miljoner kronor till fyra olika specialidrottsförbunds pågående och planerade projekt.¹⁷¹ Därefter har 25 specialidrottsförbund fått totalt drygt 18 miljoner för olika satsningar och projekt. Ansökningarna har bedömts kvalitativt utifrån ett antal bedömningsgrunder, däribland förbundets tidigare arbete med integrationsfrågor och ansökningarnas koppling till satsningen.

Den fortsatta framställningen kommer fokusera på Riksidrottsförbundets och distriktets arbete, inte specialidrottsförbundets. I den mån idrottsföreningars arbete kommer att beröras gäller det föreningar som mottagit ekonomisk stöttning inom ramen för satsningen. Överlag är det viktigt att poängtera att de insatser som beskrivs i denna text inte kan likställas med idrottsrörelsens sammanlagda arbete med nyanlända och asylsökande de senaste åren. Långt ifrån alla idrottsföreningar som på olika sätt välkomnat och engagerat sig för nyanlända och asylsökande har gjort så med särskilt ekonomiskt stöd från Riksidrottsförbundet.

Verksamhet

Riksidrottsförbundets roll

De medel som Riksidrottsförbundet centralt har använt till satsningen på *Idrott för nyanlända och asylsökande* har bland annat lagts på personella resurser för projektledning, kommunikation och uppföljning, finansiering av externa uppföljnings- och forskningsinsatser samt olika kunskapshöjande och erfarenhets-spridande insatser.¹⁷² Pengar har också gått till en utställning på Riksidrottsmuseet och till framtagandet av en utbildningswebb om inkluderande idrott.¹⁷³ Projektledningen har dessutom på central nivå samverkat med flera olika organisationer inom offentlig och ideell sektor.

Riksidrottsförbundet beslutar om mål för distriktets verksamhet och pekar ut riktningen. Sedan bestämmer distriktet själva hur verksamheten ska formas utifrån de lokala förutsättningarna. Distriktets koordinatörer har tillsammans med

---

¹⁷¹ Dessa var Basketbollförbundet, Fotbollförbundet, Handbollsförbundet och Innebandyförbundet.

¹⁷² Bland annat har två större öppna temakonferenser, fem interna utbytesträffar och tre interna webinarier anordnats. Dessutom har sju filmer producerats i syfte att sprida erfarenheter och goda exempel från arbetet med satsningen.

¹⁷³ Se www.inkluderandaidrott.se.

ledningarna fått stort utrymme att forma satsningen i sina respektive distrikt, men den centrala projektledningen har funnits till hands som bollplank och för stöttning. Då distrikten på många områden mött liknande utmaningar och dilemman har det nationella kansliet samlat koordinatörerna till fortlöpande fysiska träffar och videomöten för att adressera sådana frågor och främja erfarenhetsutbyten distrikten emellan. Kompetensutveckling har varit ett annat viktigt inslag vid dessa träffar. Därför har externa aktörer såsom BRIS, Mångkulturellt centrum, Rädda barnen och Röda korset också medverkat och bidragit med kunskap.

Idrottsaktiviteter

När distrikten första gången tillfördes medel hösten 2015 genomfördes en inventering av redan pågående arbete i lokala idrottsföreningar, vilket inkluderade en undersökning av intresset för ett utökat arbete på föreningsnivå. Redan då stod det klart att idrottsföreningar gör omfattande insatser för att bidra till nyanländas etablering i samhället. Sedan 2016 har samtliga distrikt kunnat bidra ytterligare till dessa insatser, genom att fördela medel till idrottsföreningar för olika satsningar **och projekt (hädanefter ”IF-projekt”)** som skapar förutsättningar för målgruppen att engagera sig i föreningsverksamheten. Av de totalt 221 miljoner kronor som Riksidrottsförbundet fördelat till distrikten under 2015–2018 har 82 miljoner (cirka 37 procent) fördelats vidare till föreningsidrotten i rena projektbidrag.

År 2015 och 2016 handlade många IF-projekt om att mobilisera insatser för att snabbt skapa tillfälliga och kortsiktiga verksamheter för nyanlända och asylsökande. Projekten genomfördes ofta i samverkan med huvudmännen för de boenden där målgruppen blivit placerade. Det kunde handla om att få prova på olika idrotter för att skapa en väg in i idrottsrörelsen, eller att föreningar öppnade upp för deltagande i den ordinarie verksamheten i befintliga träningsgrupper eller lag. Projektbidragen har använts för att täcka kostnader för till exempel hall- och lokalhyra, idrottsutrustning, ledararvoden, transporter, förtäring och utbildning. I tabell 1 redovisas statistik om de IF-projekt som beviljats medel 2015–2018.

Tabell 1. Verksamhet i genomförda IF-projekt för nyanlända och asylsökande, 2015–2018. Antal om ej annat anges.

	2015*	2016	2017	2018	2015–2018
Beviljade medel till IF-projekt (MSEK)	5,6	34,9	21,1	20	81,7
IF-projekt	254	1 109	936	941	3 240
Unika IF**	249	966	803	755	2 773
Unika kommuner	115	262	231	207	279
Unika idrotter (SF)***	37	41	53	54	62
Samverkan med flyktingboenden/enheter	260	1 910	1 233	818	4 221
Deltagartillfällen****	25 000	300 000	400 000	315 000	1 040 000
Unika deltagare	(saknas)	150 000	125 000	(saknas)	275 000

Deltagartillfällen och unika deltagare bygger på uppskattade antal och är här avrundade.

* Verksamhet kom igång först under slutet av året.

** Avser antal olika idrottsföreningar som beviljades projektmedel. Totalsumman för 2015–2018 tar inte hänsyn till om samma förening har beviljats projektmedel flera olika år.

*** Avser antal olika idrotter (specialidrottsförbund, vilka är 71 till antalet) som var representerade bland IF-projekten. Siffrorna är osäkra då en förening kan vara medlem i flera specialidrottsförbund och det ofta saknas uppgift om vilken idrott som varit i fokus i projektet.

**** Avser inte unika deltagare. Om samma person deltar vid tre olika aktivitetstillfällen räknas detta som tre deltagartillfällen.

Det är osäkert hur ålders- och könsfördelningen ser ut bland de redovisade deltagarna. En uppskattning har gjorts utifrån de unika deltagare som redovisats. Majoriteten av dessa var mellan 13 och 25 år och andelen pojkar/män troligen 70–80 procent. Fotboll är den i särklass vanligaste idrotten bland de 62 idrotter (specialidrottsförbund) och 2 773 föreningar som genomförde projekten. Cirka 39 procent av projekten genomfördes av fotbollsföreningar. Efter fotbollen var de vanligaste idrotterna basket, ridsport och boxning, som tillsammans stod för cirka 12 procent av projekten.

Notera att alla siffror i tabell 1 är förknippade med en varierande grad av osäkerhet. Detta beror till stor del på att det före 2018 inte fanns något gemensamt ärendehanteringssystem för idrott för nyanlända. Flera av siffrorna bygger också på uppskattningar som aggregerats.

Samordnade insatser, utbildning och samverkan

Efter den mest intensiva perioden under hösten 2015 minskade flyktingmottagandet och de nyanlända flyttade successivt från Migrationsverkets och kommunernas olika boendeformer. Att nå ut till målgruppen blev därmed en växande utmaning. Det föranledde att distrikten fick en större roll i att ta initiativ till och samordna insatser, som ofta gick ut på att skapa olika mötesplatser och

forum där målgruppen och idrottsföreningar kunde mötas. De förlades ofta till stadsdelar och bostadsområden där föreningsidrotten är relativt svagt etablerad. Eftersom distrikten fick stå för kostnaderna för dessa projekt, inte idrottsföreningar med hjälp av projektbidrag, minskade andelen distriktsmedel till IF-projekt efter 2016 (se tabell 1).

Det minskande antalet nyanlända gav föreningar och distrikt ökade möjligheter att fokusera på långsiktighet och föreningsutveckling. Ett sätt för distrikten att arbeta med detta har varit genom bildnings- och utbildningsverksamhet, med ambitionen att skapa idrottsföreningar som agerar inkluderande i olika avseenden. Samtliga distrikt har även i varierande utsträckning satsat på intern kompetensutveckling för personal och förtroendevalda inom områden som migration, integration och normkritik. I tabell 2 redovisas den bildnings- och utbildningsverksamhet som genomförts under distriktens försorg och inom ramen för satsningen 2016–2018.¹⁷⁴

Tabell 2. Genomförd bildnings- och utbildningsverksamhet, 2016–2018. Antal.

	2016	2017	2018	Totalt 2016–2018
Arrangemang*	807	737	581	2 125
Utbildningstimmar**	6 823	7 116	6 122	20 207
Deltagare/publik***	9 661	7 018	10 083	26 762

* Avser totalt antal arrangemang inom SISU Idrottsutbildarnas verksamhetsformer: Lärgrupp, Kurs, Lärande för barn, Processarbete, Föreläsning och Kulturarrangemang.

** Utbildningstimmar avser verksamhetsformerna: Lärgrupp, Kurs, Lärande för barn och Processarbete.

*** Deltagare avser verksamhetsformerna: Lärgrupp, Kurs, Lärande för barn och Processarbete. Publik bygger delvis på uppskattade antal och avser endast verksamhetsformerna: Föreläsning och Kulturarrangemang.

Källa: SISU Idrottsutbildarna

Överlag har distrikten sedan 2015 satsat på att samverka med andra samhällsaktörer på lokal och regional nivå. Med tiden har de etablerat allt fler sådana kontakter och tagit plats i olika forum och nätverk för flerpartssamverkan. Olika kommunala förvaltningar och verksamheter, landsting, regioner, länsstyrelser, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, och civilsamhällesorganisationer, såsom Rädda Barnen, Röda korset och Svenska kyrkan, är exempel på återkommande samverkansparter för distrikten.

¹⁷⁴ Underlag för 2015 saknas.

Storstadssatsningen

Under 2016 gjordes ett analysarbete av satsningen så långt, vilket utmynnade i att Riksidrottsstyrelsen antog delvis nya principer för den fortsatta verksamheten. Den viktigaste förändringen var lanseringen av den så kallade storstadssatsningen. Många nyanlända hade valt att bosätta sig i storstäder, i områden där förutsättningarna för idrott var särskilt svaga. Riksidrottsstyrelsen fördelade därför tio miljoner kronor årligen under 2016–2018 till fyra distrikt, för att nå och möta invånarna i dessa områden.¹⁷⁵

I stor utsträckning har dessa medel använts till personella resurser, som möjliggjort för distrikten att fysiskt närvara i idrottssvaga och socioekonomiskt utmanade områden. De fyra distrikten har arbetat på delvis olika sätt för att kompensera för bristen på föreningsidrott och stimulera tillväxten av densamma, men utrymmet medger inte en rättvis återgivning av arbetet. I en internrapport om storstadssatsningen som distriktet i Örebro gjorde 2017 identifieras dock tre perspektiv som varit bärande i alla fyra satsningar:

- **Att idrottslig prestation varit underordnad den ”sociala dimensionen”.**
- Att en förankring av verksamheten i bostadsområdet och involvering av invånarna som deltagare, ledare och bärare av verksamhet är viktiga framgångsfaktorer.
- Att det krävs långsiktiga och uthålliga insatser för att lyckas.

Sammanfattningsvis konstaterar rapportskrivarna att arbetet till stor del handlar om **”empowerment” (egenmakt) av unga människor, med idrott som motor.**¹⁷⁶

De aktiviteter som sedan 2016 arrangerats inom ramen för storstadssatsningen har innehållit uppskattningsvis cirka 400 000 deltagartillfällen. Därutöver har många, framför allt unga, från områdena rekryterats och utbildats för ledaruppdrag.

---

¹⁷⁵ Dessa var Skånes idrottsförbund, Stockholms idrottsförbund, Södermanlands idrottsförbund och Västsvenska idrottsförbundet (som 2018 övergick i Västra Götalands idrottsförbund); Riksidrottsförbundet (2015). Styrelseprotokoll 2016-08-31. Bilaga till utlåtande 3a, s. 3.

¹⁷⁶ Hersan, D. m.fl. (2017). *Föreningsidrott och utanförskapet*. Intern RF-rapport.

Från och med 2017 anslag regeringen 14 miljoner kronor årligen till Riksidrottsförbundet, som en del av sitt reformprogram för minskad segregation.¹⁷⁷ Med inspiration från storstadssatsningen har pengarna använts för att bygga upp likartad verksamhet i liknande bostadsområden även i andra distrikt. Riksidrottsförbundet har också anordnat studiebesök och träffar för erfarenhetsutbyten, och tagit fram en rapport för att sprida lärdomar från storstadssatsningen mellan distrikten.¹⁷⁸

En utmaning att mäta, följa upp och beforska

Intern uppföljning

När satsningen *Idrott för nyanlända och asylsökande* drog igång 2015 fanns inget gemensamt ärendehanteringssystem för distriktens bidragshantering. Samtidigt fanns ett tydligt önskemål från Socialdepartementet om redovisning av verksamheten i kvantitativa termer. Distrikten ålades därför att samlas in och rapportera vissa uppgifter om de IF-projekt de beviljat medel, bland annat antal genomförda aktiviteter, antal aktiva deltagare (uppdelat på kön och åldersgrupper), antal deltagande ledare och antal flyktingboenden/-enheter idrottsföreningarna samarbetat med i projekten. En del av de uppgifter som samlats in redovisas i tabell 1 (se ovan). Förutom att det råder viss osäkerhet kring uppgifternas tillförlitlighet, inte minst därför att de i många fall bygger på uppskattade siffror, bör ytterligare några påpekanden göras.

För det första omfattar siffrorna alla deltagare i en redovisad aktivitet, inte bara de som utgör satsningens målgrupp. Att det inte skett någon särskiljning av grupperna *nyanlända, personer på flykt* eller *redan aktiva i föreningen* har en redovisningsteknisk och etisk orsak. En viktig del i ett inkluderingsarbete innebär att vara försiktig med att sätta etiketter på människor och särskilja personer åt. En sådan **uppdelning kan skapa ett ”vi” och ”dem” och en ojämlig maktordning mellan grupperna, där ”vi” utgör normen. Statistiken visar alltså inte med säkerhet i vilken omfattning målgrupperna har deltagit.** Den ger i bästa fall en grov fingervisning om verksamhetens volym, men säger lite om dess innehåll eller kvalitet.

¹⁷⁷ Satsningen *Idrott i segregerade områden* presenteras i budgetpropositionen som "[...] insatser för att möjliggöra fler idrotts- och ungdomsledare i socialt utsatta områden. För att skapa varaktighet och självförsörjning av ledare är avsikten att erbjuda de boende utbildning i föreningskunskap och ledarutveckling. En förutsättning för framgång är idrottsrörelsens engagemang på olika nivåer och medel har därför föreslagits för särskilt detta ändamål." Prop. 2016/17:1 s. 44.

¹⁷⁸ Hersan, D. m.fl. (2017).

Distrikten har årligen åiterrapporterat till Riksidrottsförbundet om hur arbetet svarat till beslutade principer för satsningen, hur det bidragit till idrottsrörelsens *Strategi 2025*, vilka utmaningar de stött på, upplevda framgångsfaktorer med mera. Denna redogörelse har tillsammans med statistiken om IF-projekten utgjort grunden för Riksidrottsförbundets åiterrapport till Socialdepartementet. För det andra är det värt att poängtera att distrikten, utöver de statliga medlen via Riksidrottsförbundet, i många fall haft ytterligare finansiering från landsting och kommuner för olika integrationsinsatser. Då även dessa medel i praktiken många gånger använts till samordnade insatser, har redovisning av genomförd verksamhet specificerad på olika finansieringskällor varit svår att göra.

Extern uppföljning och forskning

För att få ökad kunskap om distriktens arbete har Riksidrottsförbundet anlitat Andreas Linderyd, doktorand vid Ersta Sköndal Bräcke högskola. Han har gjort en extern läsning av de rapporter som distrikten sändt in till Riksidrottsförbundet, i syfte att utröna hur dessa har tolkat satsningen och urskilja generella mönster.¹⁷⁹ Han har även intervjuat representanter för distrikten och Riksidrottsförbundet/SISU, för att upptäcka vilka möjligheter och svårigheter arbetet med satsningen har skapat.¹⁸⁰ Båda dessa rapporter ger en fördjupning av distriktens redovisningar. Riksidrottsförbundet har även valt att 2016–2018 medverka i den webbenkät som företaget Invandrarindex årligen genomför. Avsikten är att fånga nyanländas erfarenheter av att idrotta.¹⁸¹

Det fanns även ett behov av ökad kunskap inom området integration och idrott kopplad till den satsning som görs, inte minst ur ett organisations- och målgruppsperspektiv. Riksidrottsförbundet gav Institutet för personal- och företagsutveckling i uppdrag att studera lokala idrottsföreningars arbete med nyanlända och deras erfarenheter och lärdomar.¹⁸² I ett av Riksidrottsförbundets delfinansierat arbete genomför Mångkulturellt centrum ett forskningsprojekt som tittar på Stockholms storstadssatsning. Studien behandlar frågor om hur struktur, arbetssätt och samverkan mellan olika aktörer ser ut inom ramen för satsningen, där målet är att skapa ett hållbart föreningsliv.¹⁸³ Karlstad universitet utför, på

---

¹⁷⁹ Linderyd, A. (2017). *Från aktivering till inkludering*. Intern RF-rapport.

¹⁸⁰ Linderyd, A. (2018). *Idrott för nyanlända 2015–2018*. Intern RF-rapport.

¹⁸¹ Se vidare www.invandrarindex.se.

¹⁸² Mohlin, F. Opublicerat manuskript.

¹⁸³ Edström, N. Opublicerat manuskript.

uppdrag av Riksidrottsförbundet, dessutom en studie om nyanlända barn och ungdomars upplevelser av och uppfattningar om föreningsidrotten.¹⁸⁴

Nedan redogör vi för hur *Idrott för nyanlända och asylsökande* har nått målgruppen samt trender, framgångsfaktorer och utmaningar kopplade till idrottsrörelsens arbete. Förutom nyss nämnda rapporter och underlag grundar sig framställningen även på två workshops med representanter från Riksidrottsförbundet, distriktidrottscheferna samt dess koordinatörer.

Vilka effekter har satsningen på nyanlända och asylsökande fått?

Framflyttade positioner

De konkreta effekterna av satsningen på *Idrott för nyanlända och asylsökande* är svåra att särskilja från vad som skett till följd av inkluderingsresan och hela arbetet med *Strategi 2025*. Att dessa processer konkretiserat och förstärkt varandra tycks dock stå klart. På riks- och distriktsledningsnivå finns en samsyn kring vikten av att integrationsfrågor nu kommit högre upp på dagordningen. De har också blivit en mer naturlig del av verksamheten de senaste åren. Ledningsrepresentanterna ser även att positionerna flyttats fram när det gäller externa aktörers bild av idrottsrörelsens roll i integrationsarbetet, något som en relativt omfattande och positivt vinklad mediebevakning troligen har medverkat till.¹⁸⁵ Detta har exempelvis bidragit till att distrikten välkomnats i för dem nya kommunala och regionala forum för strategisk samverkan, vilket i sin tur bland annat lett till att de involverats i olika projekt.

Många röster inom Riksidrottsförbundet, både centralt och regionalt, talar om en utveckling som inleddes 2015, där idrottsrörelsens aktörer på olika nivåer blivit alltmer medvetna, kompetenta och strategiska i arbete kopplat till mångfald och inkludering. Mer påtagligt tar sig detta bland annat uttryck i ett mer medvetet språkbruk och val av metoder och arbetssätt. Det har även skett en fokusförskjutning i vad som betraktas som problem, från individnivå till organisations- och samhällsnivå. En stor del av de insatser som gjordes i början av satsningen skulle kunna beskrivas som en *aktivering* av målgruppen. Det kunde till exempel handla om att öppna upp en hall och ordna med utrustning, så att personer på ett asylboende skulle ha något att göra i väntan på vidare besked. Den typen av

¹⁸⁴ Kougioumtzis, K. m.fl. Opublicerat manuskript.

¹⁸⁵ En medieanalys som Riksidrottsförbundet lät Retriever genomföra visar att medias rapportering om *idrottens roll i integrationsdebatten i stort har "genomsyrats av en positiv anda"*. Retriever (2017). *Idrottens roll i integrationsdebatten: 1 januari 2015–30 juni 2017*. Intern RF-rapport.

verksamhet saknar en egentlig koppling till föreningarnas ordinarie verksamhet. Under senare tid har distrikten därför utmanat föreningarna att gå mer på djupet och ta ställning till varför de vill göra en insats, vad de vill åstadkomma på kort respektive lång sikt och hur de kan utveckla sin verksamhet utifrån ambitionen att skapa en förening som verkligen *inkluderar alla*.

Satsningen har nått ut brett – men rättvist?

Deltagare

Redovisade siffror i tabell 1 visar på en omfattande verksamhet i genomförda IF-projekt sedan hösten 2015. Det är dock svårt att värdera omfattningen i förhållande till de medel som disponerats. De enda uttalade kvantitativa målen är Riksidrottsstyrelsens: att nå ut till 200 000 nyanlända aktiva och 6 000 föreningar under 2015–2018.¹⁸⁶ Tabell 1 antyder att antalet föreningar blev långt färre (2 773 stycken), medan antalet unika deltagare troligen översteg målet (cirka 275 000 under de två år uppgifter finns tillgängliga för, 2016 och 2017). Som vi tidigare nämnt ingår även personer utanför målgruppen i antalet redovisade deltagare, vilket gör måluppfyllelsen omöjlig att utvärdera med säkerhet.

Andelen pojkar/män bland de unika deltagarna i föreningarnas aktiviteter var uppskattningsvis mellan 70 och 80 procent (tabell 1). Denna fördelning kan framstå som skev, men bör ses i ljuset av att pojkar/män varit överrepresenterade bland de människor som sökt asyl i Sverige de senaste åren. Till exempel var 70 procent av de cirka 163 000 personer som ansökte om asyl 2015 pojkar/män. I åldersspannet 13–24 (där också majoriteten av föreningsaktiviteternas deltagare finns) var andelen ännu högre; 81 procent.¹⁸⁷

Ett annat sätt att få en uppfattning om hur idrottsrörelsen nått målgruppen är med hjälp av tidigare nämnda Invandrarindex.¹⁸⁸ Totalt svarade 3 430 nyanlända på frågor om idrottsdeltagande via en webbenkät, i samband med undervisning i svenska för invandrare (SFI) eller gymnasieprogrammet Språkinträdning. Av dessa uppgav 77 procent av ungdomarna och 60 procent av de vuxna att de idrottat sedan de kom till Sverige. Av tabell 3 framgår att en högre andel män än kvinnor svarat **Ja** på frågor om de har idrottat i Sverige, varit aktiva som till exempel ledare

---

¹⁸⁶ Riksidrottsförbundet (2015). Styrelseprotokoll 2016-08-31. Bilaga till utlåtande 3a, s. 6.

¹⁸⁷ Migrationsverket (2015). *Inkomna ansökningar om asyl, 2015*.

¹⁸⁸ Se vidare www.invandrarindex.se (2019-02-15). De uppgifter som redovisas här finns inte publicerade i rapportform.

och tränare eller är medlemmar i en idrottsförening. Samtidigt visade många inaktiva kvinnor ett intresse för att bli aktiv eller medlem.

Tabell 3. Enkät svar från 927 ungdomar (95 % var 16–19 år, 75 % var pojkar) år 2017, och 2 503 vuxna (54 % män) 2016 och 2017. Procent.

Grupp	Svarsalternativ	Idrottat i Sverige*		Varit aktiv som ledare, tränare etc.**		Är medlem i idrottsförening***	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Ungdomar	Ja	68	79	20	28	14	37
	Nej, men intresserad	20	18	33	44	19	21
	Nej, inte intresserad	12	2	46	28	–	–
	Nej	–	–	–	–	58	33
	Vet inte	–	–	–	–	9	10
Vuxna	Ja	47	70	12	21	11	18
	Nej, men intresserad	38	24	34	42	14	21
	Nej, inte intresserad	15	6	55	36	–	–
	Nej	–	–	–	–	68	55
	Vet inte	–	–	–	–	7	5

* Fråga: Har du idrottat här i Sverige? Svarsalternativ: Ja, jag har provat idrotta, men endast en eller ett fåtal gånger; Ja, jag har idrottat flera gånger (dessa två svarsalternativ har slagits ihop och redovisas som Ja); Nej, men jag är intresserad av att idrotta; Nej, och jag är inte intresserad av att idrotta. Vet inte var inte ett svarsalternativ. Inget internt bortfall. Notera att idrottandet här varken är begränsat till de statsfinansierade IF-projekten eller till föreningsidrott i stort.

** Fråga: Har du varit aktiv inom idrotten som ledare, tränare, styrelseledamot eller liknande sedan du kom till Sverige? Svarsalternativ: Ja, vid ett eller ett fåtal tillfällen; Ja, jag är regelbundet aktiv ledare, tränare eller styrelseledamot inom idrott (dessa två svarsalternativ har slagits ihop och redovisas som Ja); Nej, men jag är intresserad av att vara det; Nej, och jag är inte intresserad av att vara det. Vet inte var inte ett svarsalternativ. Internt bortfall: 13 ungdomar och 41 vuxna.

*** Fråga: Är du med i någon av följande föreningar (...) Idrottsförening? Svarsalternativ: Ja; Nej, men skulle vilja bli medlem (redovisas som Nej, men intresserad); Nej; Vet inte. Internt bortfall: 141 ungdomar och 372 vuxna.

Källa: Invandrarindex/RF

Sammantaget indikerar siffrorna i tabell 3 att idrottsrörelsen når många nyanlända, men att det finns mer att göra för att fånga upp intresserade. Idrottsrörelsen är dessutom mer framgångsrik i att nå nyanlända män än nyanlända kvinnor.

Spridning på kommunal nivå

I Riksidrottsstyrelsens mål med *Idrott för nyanlända och asylsökande* ingick att nå ut till samtliga kommuner under 2015–2018, då regeringen understruktivit viken av verksamhet i hela landet. Som framgår av tabell 1 blev idrottsföreningar i 279 olika kommuner tilldelade projektbidrag, vilket innebär att de i 11 kommuner blev utan. Riksidrottsförbundets analyser av vilken mängd medel som betalats ut till idrottsföreningar i olika kommuner visar också på vissa snedvridningar. Kommuner där föreningar relativt sett beviljats stora medel per nyanländ, har i

genomsnitt få nyanlända per capita.¹⁸⁹ Dessa kommuner är också i genomsnitt relativt socioekonomiskt starka.¹⁹⁰ Slutligen är det tydligt att kommuner där föreningar beviljats stora medel per nyanländ också är kommuner vars föreningar i hög utsträckning tar del av andra statliga idrottsstödformer i förhållande till folkmängd. Det gäller i synnerhet Idrottslyftet och i mindre utsträckning även det statliga lokala aktivitetsstödet (LOK-stöd) respektive utbildningstimmar inom ramen för SISU Idrottsutbildarnas verksamhet.

Svårigheten i att fördela medel på bästa sätt är också något distrikten rapporterat om. Till att börja med måste det finnas idrottsföreningar som är intresserade av att genomföra något, därtill måste ansökan hålla tillräcklig kvalitet. Om det kommer många och bra ansökningar från föreningar i en kommun, men få och mindre bra från föreningar i en annan – hur fördelar man då medel rättvist? Samma dilemma kan också uppstå mellan till exempel olika idrotter, små och stora föreningar eller landsbygds- och tätortsföreningar.

Distrikten har anammat två huvudsakliga strategier för att möta denna problematik. För det första har distrikten inte begränsat sig till att handlägga inkomna ansökningar. De har även arbetat uppsökande, rådgivande och stöttande gentemot föreningarna. En del i detta har varit att underlätta för föreningarna rent administrativt, till exempel genom att förenkla ansökningsförfarandet. För det andra har distrikten själva tagit initiativ till och samordnat insatser (ofta i samverkan med idrottsföreningar), företrädesvis i områden där föreningsidrotten inte förmått tillgodose behoven. Storstadssatsningen kan också ses som en respons på insikten att medlen inte fullt ut kom till användning där de behövdes mest. När man värderar resultaten av hur insatser och medel för ***Idrott för nyanlända och asylsökande*** nått ut är det alltså viktigt att ha i åtanke att siffrorna avser fördelning av föreningsbidrag, vilka endast är en del av alla insatser som gjorts för målgruppen i olika kommuner och idrottsföreningar.

Ny personal och kompetens på distrikten

En mer informell och dialogbaserad relation till föreningarna är en framgångsfaktor, enligt distrikten. Förutom att underlätta för föreningarna har det gett distriktspersonal god överblick över, och möjlighet att samordna, olika projekt. Vidare betonas betydelsen av distriktens koordinatorkfunktion, som kommit att

---

¹⁸⁹ Avser antal inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem på kommunnivå per 2016-01-01. Migrationsverket (2016). *Personer boende i Migrationsverkets mottagningssystem*.

¹⁹⁰ De socioekonomiska variabler som använts är Medelinkomst 2016 och Ekonomisk utsatthet barn 0–17 år 2017 (källa: SCB) samt Antal dagar med ersättning 2017 (källa: Försäkringskassan).

utgöra ett kunskapsnav och stöd till idrottskonsulenterna, men också skapat ”en väg in” för externa samverkande aktörer. Överlag har den personal som anställts inom satsningen tillfört ny och viktig kompetens på distrikten. Personal som rekryterats i storstadssatsningen har dessutom ofta haft en personlig koppling till det geografiska område de arbetat i, och kunnat bidra med sedan tidigare etablerade kontakter samt haft kännedom om och förståelse för de lokala förhållandena.

Distriktens ledningspersonal ser att fortsatt intern kompetensutveckling för personal och förtroendevalda är nödvändig för att få alla involverade i frågorna och motverka den tendens till stuprörsprägel som arbetet fått på vissa håll. En utmaning framöver är att förmå fler föreningar att engagera sig i mångfalds- och inkluderingsarbetet, och för detta krävs fortsatta bildnings-, utbildnings- och utvecklingsinsatser. En annan stor utmaning är att få flickor och kvinnor att delta i samma utsträckning som pojkar och män. Här finns i satsningen flera goda exempel på metoder och arbetssätt som är värda att bygga vidare på.

Med tillit som röd tråd

Staten och idrottsrörelsen har en lång tradition av att möta varandras intressen. Idrotten bedrivs visserligen för sin egen skull, men också för de mervärden den ger samhället. Det ligger i statens intresse att stötta detta. På senare år har staten ställt högre krav på Riksidrottsförbundet när det gäller uppföljning och återrapportering. Detta avspeglas bland annat i regeringens riktlinjer för Riksidrottsförbundets återrapportering och i Centrum för idrottsforskningens årliga uppdrag att följa upp statens stöd till idrotten. De senaste åren har även det statliga idrottsstödet ökat (se tabell 4), främst för anslagsposter som avser specifika satsningar.

Tabell 4. Statens stöd till idrotten 2014–2019 (MSEK).

Anslagspost	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Etablering (ram)	–	52	84	64	64	64
3. Bidrag till internationellt samarbete m.m. (ram)*	1,1	1	2,9	9,1	1,6	21,7
4. Insatser mot dopning (ram)	26,3	26,3	30	32	35	35
5. Bidrag till idrottsforskning (ram)	16	16	18	19	20	20
6. Bidrag till specialidrott inom gymnasieskolan (ram)	41,6	41,9	41,9	43	43	43
7. Särskild satsning på idrott och motion (ram)**	500	500	550	564	569	569
9. Verksamhet av gemensam natur inom idrottsrörelsen samt bidrag till lokal barn- och ungdomsverksamhet (ram)	1 120,5	1 120,4	1 196,0	1 204,2	1 221,7	1 221,6
Totalt	1 705,5	1 757,8	1 922,8	1 935,3	1 954,3	1 974,3

* Notera att ökningen i anslagspost 3 för 2019 utgörs av en särskild satsning på äldres idrottande (20 MSEK).

** Notera att ökningen i anslagspost 7 under 2017–2019 har utgjorts av de särskilda satsningarna *Idrott i segregerade områden* (14 MSEK/år 2017–2019) och *Samling för daglig rörelse* (30 MSEK/år 2018–2019).

Källa: Regleringsbrev, utgiftsområde 13.1, www.esv.se

Idrottsrörelsen förväntas i allt högre grad bidra till samhället genom verksamhet som både har ett egenvärde och en potential att möta samhällsutmaningar. Inom ramen för dessa insatser har främst distrikten, men även de nationella organisationerna (RF/SISU), haft möjlighet att anställa personer med särskild kompetens, vilket har varit nödvändigt för att genomföra satsningarna. Som framgått tidigare har tonvikten i *Idrott för nyanlända och asylsökande* gradvis övergått från ekonomisk stöttning av föreningar till att distrikten tagit fler egna initiativ och blivit mer drivande. Tydligast har detta varit i så kallade idrottssvaga områden, där den låga föreningstätheten motiverat nytänkande vad gäller metoder och arbetsätt.

Den styrning som här tillämpats kan generellt beskrivas som mjuk och tillitsbaserad. Detta gäller såväl Riksidrottsförbundets styrning av distrikten som distriktens av idrottsföreningarna. Riksidrottsförbundet har således i liten utsträckning lagt sig i distriktens val av arbetssätt och -metoder. Riksidrottsförbundet har i stället satsat på att skapa gemensamma ramar för arbetet vad gäller syfte, värdegrund och den kunskap som ska vägleda aktörerna på alla nivåer. Även om det förstås fanns en grund för dessa ramar när satsningen startade, har innehållet fördjupats och stärkts under de knappt fyra år som förflutit sedan dess. Distrikten har dragit lärdomar av det praktiska arbetet och haft stor nytta av strategisk kompetensutveckling – kombinerat med aktivt, fortlöpande erfarenhetsutbyte och

dialog. Riksidrottsförbundet uppfattar distriktspersonalens engagemang, kreativitet och kunskap som de kanske främsta framgångsfaktorerna i arbetet, men också att förbundets tillit till personalen och det relativt stora handlingsutrymme den fått varit en förutsättning för att lyckas. Handlingsutrymmet har även tillåtit distrikten att anpassa sitt arbete efter lokala och regionala förutsättningar, och växla upp verksamheten genom att använda medel från olika finansieringskällor samlade.

Tilliten mellan distrikten och föreningarna har kunnat växa mycket tack vare att fysiska möten och dialog många gånger ersatt det mer formella ansökningsförfarandet. Den administrativa bördan som pålagts föreningarna i samband med ansökan och återrapportering har varierat mellan distrikten, men kan generellt beskrivas som relativt lätt. En poäng med detta är att minska risken att kväva det ideella engagemanget hos föreningen, där ju beviljade projektmedel ofta flerfaldigas av ideella resurser. Även i det sista ledet – i relationen till målgruppen – är tillit en avgörande faktor. Kanske särskilt i idrottssvaga och socioekonomiskt segregerade områden, där tilliten till det offentliga samhället brukar beskrivas som låg. Därifrån finns vittnesmål om hur idrottsledare släppts in och nått fram till ungdomar på ett sätt som representerar för andra offentliga aktörer sällan upplever.

De sätt på vilka *Idrott för nyanlända och asylsökande* styrts och följts upp saknar dock inte svagheter. Distriktens relativa frihet har skapat en stor variation i metoder och arbetssätt som försvårar möjligheten att sammanfatta, beskriva och följa upp verksamheten på en övergripande (riks-)nivå. De kvantitativa underlag som Riksidrottsförbundet tagit fram har också varit av varierande kvalitet. Lägg därtill den etiska problematiken i att redovisa deltagare specificerade på målgrupp. Sammantaget har detta gjort det utmanande att leverera rapporter om verksamheten till Socialdepartementet med hög detaljeringsgrad och enhetlighet avseende mått och begrepp. För Riksidrottsförbundet liksom departementet har det varit svårt att avgöra huruvida medlen används på det mest ändamålsenliga och effektiva sättet. En förmildrande omständighet i sammanhanget är dock de exceptionella förhållanden som rådde när satsningen startade. En akut situation krävde snabba insatser och det fanns inte tid att utreda, förbereda och bygga upp arbetet. Sedan dess har den administrativa delen vad gäller såväl styrning som dokumentation och uppföljning gått framåt, men här finns alltså utvecklingspotential. Det handlar om att fortsätta att stärka utbyggnaden av kunskapshöjande insatser, uppföljning och utvärdering, samt att förfina metoderna för att sprida och dra nytta av resultat och lärdomar i verksamheten.

En legitimitetsfråga från två håll

Avslutningsvis bör vi uppmärksamma den kontext i vilken Riksidrottsförbundet verkar. Satsningen på *Idrott för nyanlända och asylsökande* har medfört nya arbetssätt och en ökning av antalet anställda, såväl i distrikt som nationellt, vilket har implikationer för Riksidrottsförbundets legitimitet åt två håll.

RF-stämman är idrottsrörelsens högsta beslutande organ. Stämman väljer Riksidrottsstyrelsen att företräda specialidrottsförbunden. När Riksidrottsförbundet genomför satsningar där idrottens samhällsnytta blir framträdande, eventuellt på bekostnad av idrottens egenvärde, kan specialidrottsförbunden befara att fokus hamnar på fel saker ur ett rent idrottsligt perspektiv. Samtidigt har Riksidrottsförbundet ansvar att fördela statens stöd till idrottsrörelsen i myndighets ställe. Denna ordning förutsätter att Riksidrottsförbundet upprätthåller sin legitimitet gentemot staten genom att också ta ansvar för de idrottspolitiska målen. Det tycks stå klart att staten har hög tillit till idrotten, och ser potentialen i att kombinera idrottens egenvärde med den samhällsnytta som idrotten bidrar med.

I arbetet med *Strategi 2025* har det även blivit tydligt att den typ av nytänkande som präglat *Idrott för nyanlända och asylsökande* är nödvändig för att dels uppnå idrottsrörelsens mål, dels statens idrottspolitiska mål. Riksidrottsförbundet behöver genom ständig dialog, både med staten och de egna medlemmarna, säkerställa att nya satsningar har legitimitet. För detta krävs också att Riksidrottsförbundet fortsätter att betona idrottsrörelsens självständighet – även inom ramen för särskilda satsningar – genom att motarbeta detaljstyrning och därmed skapa största möjliga handlingsutrymme att forma verksamheten i enlighet med idrottens *Strategi 2025*. Så länge den senare harmonierar med statens idrottspolitiska inriktning torde också denna ordning kunna tillfredsställa samtliga parter.

Referenser

Centrum för idrottsforskning (2017). *Statens stöd till idrotten – uppföljning 2016*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.

Edström, N. Opublicerat manuskript.

Fagerström, M. & Nilsson, A. (2015). *Slutrapport: Projekt Etnisk mångfald inom idrotten*. Intern RF-rapport. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Förordning (1999:1177) om statsbidrag till idrottsverksamhet.

Hersan, D. & Strömberg, S. (2017). *Föreningsidrott och utanförskapet: En nulägesrapport om arbetet i Storstadssatsningen*. Intern RF-rapport.

Kougioumtzis, K., Wagnsson, S., Augustsson, J., Stråhlman, O. & Patriksson, G. Opublicerat manuskript.

Linderyd, A. (2017). *Från aktivering till inkludering: En översikt av idrott med nyanlända och asylsökande 2015–2017*. Intern RF-rapport. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Linderyd, A. (2018). *Idrott för nyanlända 2015–2018*. Intern RF-rapport. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Migrationsverket (2015). *Inkomna ansökningar om asyl, 2015*. https://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1aab/1485556214938/Inkomna_ansokningar_om_asyl_2015_-_Applications_for_asylum_received_2015.pdf. (Hämtad 5 april 2019.)

Migrationsverket (2016). *Personer boende i Migrationsverkets mottagningssystem*. https://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac38715930c3/1485556219580/Inskrivna_personer_i_Migrationsverkets_mottagningssystem.pdf. (Hämtad 5 april 2019.)

Mohlin, F. Opublicerat manuskript.

Prop. 2014/15:99. *Vårändringsbudget för 2015*.

Prop. 2015/16:47. *Extra ändringsbudget för 2015*.

Prop. 2016/17:1. *Budgetproposition för 2017 (Utgiftsområde 17: Kultur, medier, trossamfund och fritid)*.

Retriever (2017). *Idrottens roll i integrationsdebatten: 1 januari 2015–30 juni 2017*. Intern RF-rapport. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Riksidrottsförbundet (2015). *RS förslag: Strategi för svensk idrotts framtid*.

<http://www.svenskidrott.se/globalassets/svenskidrott-riksidrottsmotet/dokument/moteshandlingar/hafte-4---styrelseforslag-13.pdf?w=900&h=900>. (Hämtad 5 april 2019.)

Riksidrottsförbundet (2017). ***RS förslag: Strategisk plan 2018–2021.***

http://www.svenskidrott.se/globalassets/svenskidrott-riksidrottsmotet/dokument/moteshandlingar-2017/13.01-proposition-strategisk-plan-2018-2021_v1.1.pdf?w=900&h=900. (Hämtad 5 april 2019.)